

BIJNIERSCHORSINSUFFICIËNTIE EN CORTICOSTEROÏDEN

Bij reuma worden soms corticosteroïden voorgeschreven. Corticosteroïden remmen ontstekingen en het afweersysteem. Behalve het gewenste effect kunnen deze medicijnen helaas ook bijwerkingen geven.

Bij langdurig gebruik van corticosteroïden kan bijnierschorsinsufficiëntie optreden.

Bijnierschorsinsufficiëntie betekent dat je bijnierschors te weinig hormonen aanmaakt, zoals cortisol. Dit hormoon is belangrijk bij stress, ziekte en verwondingen.

Wat zijn corticosteroïden?

Corticosteroïden zijn hormonen die door de bijnierschors in het lichaam worden aangemaakt. Als geneesmiddel bestaan vooral de kunstmatig gemaakte hormonen. De groep corticosteroïden zijn onder te verdelen in glucocorticosteroïden en mineralocorticosteroïden. De glucocorticosteroïden lijken veel op het natuurlijke hormoon cortisol. Voorbeelden zijn prednison, methylprednisolon, triamcinolonacetonide en dexamethason.

Gevolgen van gebruik glucocorticosteroïden

Door het gebruik van glucocorticosteroïden gaat de bijnier zelf minder cortisol aanmaken. Daardoor kan de bijnierschors krimpen en minder goed werken. Dat kan klachten geven als vermoeidheid, gewichtsverlies, verminderde eetlust, buikpijn, misselijkheid, braken, spierpijn en gewrichtspijn. Als het lichaam veel stress ervaart, heeft het lichaam meer cortisol nodig. Een bijnierschorsinsufficiëntie kan dan overgaan in een bijniercrisis. Bijvoorbeeld bij ziekte, een operatie of mentale stress. Een bijniercrisis kan samengaan met uitdroging, een lage bloeddruk en een verminderd bewustzijn. Dit kan levensbedreigend zijn. Heb je klachten bij gebruik van een corticosteroïd? Neem dan contact op met je arts.

Bij langdurig gebruik van glucocorticosteroïden, bij een hogere dosering of bij een sterker werkend glucocorticoïd is de kans op bijnierschorsinsufficiëntie groter. Bij tabletten en injecties komt het vaker voor dan bij toediening via de huid,

neus of luchtwegen (door inhalatie). Toch kan het soms ook bij lagere dosering of bij kort gebruik ontstaan.

Andere oorzaken bijnierschorsinsufficiëntie

Bijnierschorsinsufficiëntie kan verschillende oorzaken hebben. Naast glucocorticosteroïden kunnen ook andere geneesmiddelen bijnierschorsinsufficiëntie veroorzaken. Daarnaast kunnen bepaalde auto-immuunziekten, genetische aandoeningen, specifieke soorten tumoren, sommige infectieziekten (zoals HIV/AIDS) of lichamelijk letsel bijnierschorsinsufficiëntie geven.

Aanpassen behandeling

De behandeling van bijnierschorsinsufficiëntie bestaat vaak uit het aanpassen van de dosis glucocorticosteroïden. Bij stress, ziekte of operaties is het bijvoorbeeld belangrijk om, in overleg met je arts, voldoende glucocorticosteroïden te nemen om een bijniercrisis te voorkomen. Bij een bijniercrisis krijg je direct glucocorticosteroïden en vocht toegediend. Het herstel van een bijnierschorsinsufficiëntie kan lang duren. Bespreek altijd met je arts wat je moet doen in stressvolle situaties.

MEER WETEN?

Meer informatie over dit onderwerp vind je op <https://www.lareb.nl/geneesmiddel-kennis-pagina/Bijnierschorsinsufficiëntie+en+glucocorticoiden>

HELP OOK MEE AAN MEER KENNIS OVER BIJWERKINGEN

Help ook mee aan meer kennis over bijwerkingen

Gebruik je medicijnen voor een reumatische aandoening of een andere chronische aandoening? Doe dan mee aan de Bijwerkingmonitor! Door jouw ervaring te delen draag je bij aan meer kennis over bijwerkingen. Dit kan zorgverleners en andere geneesmiddelgebruikers in de toekomst helpen om bijwerkingen te voorkomen, te herkennen en behandelen. Ook krijg je door deelname zelf meer inzicht in je eigen ervaringen met bijwerkingen. Zie voor meer informatie: www.bijwerkingmonitor.nl

Bijwerkingencentrum Lareb is het meld- en kenniscentrum voor bijwerkingen van geneesmiddelen, vaccins en gezondheidsproducten. Meldingen aan Lareb helpen om de kennis over bijwerkingen te vergroten en in de toekomst te voorkomen. Op de website van Lareb vind je kennisbanken met verdiepende informatie over bijwerkingen, zoals bijvoorbeeld over het beloop, de behandeling of preventieve maatregelen. Ook kun je op de website zelf een melding doen van jouw bijwerking. Kijk op www.lareb.nl

JETTE VAN LINT EN ELLEN EDERVEEN WERKEN BIJ
BIJWERKINGENCENTRUM LAREB.

